

Megjelen minden második napon  
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó  
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Kylltérben minden garmond sor 30 fill.

# ZEMPLEN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula  
főszerkesztő.

dr. Szirmay István  
felelős szerkesztő.

dr. Hám Sándor  
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor,  
negyedévre 3 kor.

— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után  
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-  
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések  
termérték szerint egy négyszög centim.  
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-  
kedvezmény.

Az „és.”

— nov. 29.

Sok szó esik most katonáék-  
ról és a letárgyalásra váró két új  
javaslat is bizonyára bőséges anya-  
got fog még nyújtani többé ke-  
vésbé alapos bírálatokra.

Időszerű dolog tehát ezzel a  
kérdéssel foglalkozni, annál inkább,  
mert a most lefolyt mentelmi vi-  
tának a többiek között az a két-  
ségtelen tanulsága is meg van,  
hogy a szenvedélyek által szított  
parlamentari harcban sok oly panasz  
és vád hangozhat el, a melynek  
valótlansága azonnal nyilván való  
lesz, ha a dolgoknak egy kicsit  
mélyebben a fenekére nézünk, de  
a szóvita izgalmi között még is  
cáfolatlanul maradhat.

Vártam, mikor vonul fel a pro  
et contra érvek közzé az „és”, az  
a kicsike kötőszó, melynek jelen-  
tőségét a higgadtan gondolkozók  
már annak idejében elősmerték,  
de amely a gunyos megjegyzések  
csipkedéseitől természetesen szin-  
tén nem maradt érintetlenül.

Vártam ezt az „és”-t, mert ez  
a rövid szó egy magában is elég  
annak az egész érvelésnek a le-  
szereléséhez, amit némelyek a  
„meine Armee” használatához hoz-  
zá kötöttek.

Királyunk német nyelven úgy  
szokta említeni a hadsereget: „meine  
Armee” és ebből a szokásból azt  
akarták kimagyarázni, hogy ime  
Őfelsége az ő két államának egy-  
eséges vezérlet és vezénylet alá he-  
lyezett két hadseregét az ő privát  
hadseregének tekintti, olybá veszi,  
mint a régi osztrák hadsereget.

## A ZEMPLÉN TÁRCZÁJA.

Régen és ma.

Régen futottam délibáb után is,  
És üttem álmat, messze célokat;  
Ma már a régi célt is elfeledtem  
Miert szenvedtem és küzdtem sokat.

Régen dalom szívem vérrel irtam  
Mert éreztem, hogy égig visz, emel;  
És ime ma: olyan közönnyel írok,  
Hogyha dalolni, énekelni — kell.

Régen oly szépnek tűnt elém az élet:  
Minden órája üdvvel volt tele, —  
Régen rózsásnak láttam ezt a földet,  
Ma látom csak, hogy milyen fekete!

Régen dalokba öntém boldogságom,  
S ha bűm volt: dallal áltattam magam;  
És ime ma: bűmat mámorba folytam  
És örömem is, hogyha . . . néha van.

Régen szívemnek minden dobbanása,  
Csak egyért vert úgy, egyet szeretett;  
És ime ma: nem is sajnó, ha írom:  
Hogy e földön senkit se szeretek . . .!

D'Ellé Vaux Ágoston.

Pedig az én „és”-em minden  
elfogulatlan gondolkozót megnyu-  
gathat afelől, hogy királyunktól ez  
a neki tulajdonított és alkotmány-  
unk alapelveibe ütköző szándék  
ugyancsak távol áll.

Kimutatható ugyan ennek az  
állítólagos lappangó szándéknak  
valótlansága magából a törvényből  
is, mert hisz az 1867: XII. t.-c.  
három helyütt is, a 11. §., 12. §.  
és a 14. §-ban is következetesen  
használja a „magyar hadsereg” ki-  
fejezést és így magának ennek a  
törvénynek a szentesítése is ki-  
zárja azt a gondolatot, hogy őfel-  
sége az ő vezérletére és vezény-  
letére bízott „magyar hadsereget”,  
mint személyes tulajdonát akarta  
és akarja tekinteni. A törvényre  
azonban szándékosan nem hivat-  
kozom, mert ösmerem azt a több-  
ször hangoztatott argumentumot,  
hogy más a törvénynek holt be-  
tűje és más az uralkodók titkos  
szándéka. Hivatkozom azonban  
arra a forrásra, melyet az uralkodói  
őszinte szándék hamisítatlan for-  
rásának talán még a legtulzóbb  
is el fogja ismerni. Hivatkozom az  
1889. október 17-én kibocsátott  
legfelsőbb elhatározásra, melylyel  
Őfelsége elrendelte, hogy a hadse-  
reg és haditengerészet, azoknak  
részei, közegei és intézetei ezentúl  
a „császári és királyi” elnevezést  
vegyék fel és viseljék.

Az eddigi elnevezés formailag  
csak annyit változott, hogy a had-  
sereg nevébe egy „és” szócska  
betoldatott, de ez a formailag cse-  
kélynek látszó változás alkotmá-  
nyunknak még is egyik biztosíté-  
ka és az uralkodói szándéknak  
megbízható magyarázója lett.

### Diczi debütje.

(Megtörtént események leírása.)

Diczi, polgári családnak egyetlen  
hajadon gyermeke, a szülői szere-  
tett minden előnyeiben részesült, szó-  
val el lett kényeztetve. Nemesak a  
szülői elfogultság mondotta kedves és  
bájosnak, de tényleg herceg, ügyes  
baba volt. A társaságot valóban uralni  
tudta, mert Diczinek több szelleme,  
mint esze volt. Azonkívül az Uristen  
megáldotta szép, kellemesen csengő  
hanggal, mit kellő időben érvényre  
is juttatott.

Igy történt, hogy Diczit bizo-  
nyos jótékony egyet (mert vidéken  
igy szokás!) felkérte, hogy énekeljen  
nyilvánosan ezer és ezer megfigyelő  
szem kíséretében pár hatásos szép  
dalt. Diczi, azaz inkább mamája elfo-  
gadta a kitüntető felszólítást és meg-  
kezdődtek a készülődések. A papa  
haza jön a hivatalból. Diczi elébe  
szalad, torka szakadtából kiáltja any-  
jával: itt volt Hornyák Laczi, no meg  
még valami, sajnos! nős ember és  
felszólították ami Dicinket, hogy nyil-  
vános koncerten énekeljen. Papa alig  
bir szóhoz jutni, kissé gyöngyözök  
homloka, mely fényes jele annak,

Mit is mond az idézett legfel-  
sőbb elhatározás?

„Azon, elődeim által is köve-  
tett szokásnak megfelelően, misze-  
rint a monarchia haderejének elne-  
vezése minden időben az uralkodó  
és legfőbb hadur mindenkori cí-  
méhez alkalmazkodott: indítva  
érezem magamat elrendelni, hogy  
hadseregem és hadi-tengerészetem,  
azoknak részei, közegei és intézetei  
ezentúl az eddigi helyett, jövőre a  
„császári és királyi” elnevezést ve-  
gyék fel és viseljék.”

Őfelsége ezen elhatározását tu-  
dató legfelsőbb kézirat bevezető  
részében kifejezetten elősméri tehát,  
hogy a „császári és királyi hadse-  
reg” a monarchia hadereje.

Mit ért a király a „monarchia”  
kifejezés alatt, azt is tudjuk. Tud-  
juk, hogy a monarchia névvel  
Őfelsége az uralkodása alatt álló  
két szövetséges államhoz tartozó  
királyságok és országok összességét  
érti és rendeli érteni abban a másik  
legfelsőbb elhatározásban, amit az al-  
kotmány helyreállítása után, 1868-  
ban november 14-én kibocsátott.

A monarchia hadereje tehát,  
mint kifejezés, annyit jelent, hogy  
a haderőt alkotó hadsereg igenis a  
szövetséges államok nemzeti had-  
serege, amely a magyar királyt  
mindig megilletett felségjognálfogva  
Őfelsége vezérletére, vezényletére  
van bízva és ugyancsak Őfelsége  
jogához tartozik a hadsereg bel-  
szervezésének mikénti alakítása.

Hogy ez a felségjog törvénybe  
van-e iktatva, mint az 1867. XII.  
t.-c. 11. §-ban, vagy pedig a „vé-  
res kard” jelképezi azt, amelylyel  
az Árpádok hívták hadra a nem-  
zetet, az ennek a felségjognak a

hogy örül lánnya sikerének. No meg  
mit lehessen tudni — mondja —  
hátha még szerencsése is akad, be-  
lészeret pár notabilitás! Mert alább  
Diczi és familiája nem is adja.

A mama egész ebéd alatt a  
papa kegyét keresi, mert hisz Diczi  
nyáron át hordott selyemruhájában  
fel nem léphet, valami decolletált  
toilette kellene, persze az erre való,  
„nervusz rerum”-ot nagy, asszonyi  
fortélylyal kell kicsikarni. A hize-  
kedések nem voltak eredménytelenek,  
mert a papa kidrúkkolt nagy kinnal  
10 forintot. A többi majd a mama a  
megtakarított konyhapénzből kipo-  
tolja. Aztán Diczi józan gyerek és  
bőven osztogatja anyjának böles ta-  
nácsait.

— Ne búsuljon mama, hisz van  
hitel a boltban, majd január elsején  
ráérjük megigérni, hogy jövő elsején  
kifizetjük.

Ily körülmények között Diczi  
rém izgatott napokat töltött, vajjon  
fog-e tetszeni éneke, és nem fog-e  
belesülni! No meg hát Istenem! ott  
lesz-e az ideálja? és fog-e sokat tap-  
solni? küld-e csokrot? etc. Ilyesféle  
kértelylek töltötték el lelkét, míg végre  
több álmatlanul töltött éjszaka után

létezésére nézve közömbös dolog  
és legfeljebb a jog hatékonyabb  
gyakorlására szolgál biztosítékul.

Még világosabb lesz előttünk  
ez „és” szócska beigtatását elren-  
delő legfelsőbb elhatározás indító  
oka, ha tovább olvassuk annak  
szövegét.

Azt mondja a legfelsőbb kéz-  
irat, hogy ez az intézkedés az 1867-ik  
évi idevonatkozó törvények által meg-  
állapított államjogi viszonyoknak  
kiván megfelelni. A hadsereg csá-  
szári része a birodalmi tanácsban  
képviselt országok és királyságok  
hadserege; a királyi hadsereg pe-  
dig a magyar nemzeti hadsereg,  
az „és” szó pedig figyelmeztet az  
egységesen szervezett hadseregnek  
két külön álló részére.

Az államjogi viszonyoknak  
1867-iki alakulását ösmerjük, en-  
nek az államjogi viszonyoknak ez  
az értelmezés felel meg és lé-  
nyegében az a vád, amely a „meine  
Armee” kifejezésből kovácsoltatott,  
azt akarta kimutatni, hogy a had-  
sereg elnevezésében az 1867-iki  
államjogi átalakulás kifejezésre nem  
jut és ezt az átalakulást legfelsőbb  
helyen nem akarják respektálni.

Akad-e elfogulatlan ember, aki  
mindezeket szem előtt tartva, el-  
hiszi ezt a vádat? Bizonyára nem.

En legalább a magam részéről  
inkább hiszem azt, amit a honvé-  
delmi miniszter ígéretképen han-  
goztatott, hogy t. i. *tervebe vétetett*  
*a közös hadsereg jelvényeinek olyan*  
*átalakítása is, amely a fenálló ál-*  
*lamjogi viszonyoknak megfelel.*

Várjuk és kérjük ezt, még pe-  
dig mentől előbb!

Szirmay István.

elérkezett a várva-várt nap!

Mily hosszúnak is látszott min-  
den perce Diczinek; az örökkévalóság  
volt az időt bevárni, míg végre  
menni kellett! Diczi egész nap re-  
szelte torkát, azt hitte így fog job-  
ban énekelni. Repertoarját a ház-  
nak összes személyzete mehanikusan  
énekelte, még a papa is folyton dör-  
mögte a legszebb „Brahms” dalokat.  
A kérdéses nap délutánján Diczi iz-  
gatott lett mert ime fél hat! és Hor-  
nyák Laci még csokrot se küldött és  
barátnői örömeire virágtalanul kell fel-  
lépnie. De ah! léptek hallatszanak,  
bejön a szobaleány és így szól:

„Rózsavölgyi nagysága elküldte  
ezt a csokrot és sok szerencsét kíván.”  
— Diczi első percben a „mégis ér-  
deklődik Laczi” felkiáltással kissé  
kompromittálta magát; de a virág még  
is meg volt, a cél el volt érve, így  
nem bánta, ha a gyönyörű rózsákat  
az ő fitos orru, szép asszonyi barát-  
nője is küldte. A papa felöltötte Fe-  
rencz József-kabátját, a mama — az  
idő vasfogai által megrongált — se-  
lyemruháját, no, és Diczi az ő habszerű  
rózsaszínű toilette-jét.

Igy indult el isszonyu tréma kö-  
zött az egész „pereputy”, mely pa-

— nov. 29.

**Érdekes politikai hírekről** olvasunk nap-nap mellett újságjainkban. Brosurában és fantáziában új pártok alakulásáról veszünk hírt és papíron már is megszületett a kormány képes ellenzék, az ugynevezett Széchényi-párt. A trónörököséről is folytonosan hallunk valamit, így például olvasható volt, hogy nem régiben kihallgatáson fogadta gróf Andrássy Gyulát. Legújabb pedig válság hírekről tudósítanak, azaz pardon, a legújabb és legbiztosabb mindezekről a dolgokról az, hogy belőlük egy szó sem igaz. De már hiába, közeledik Mikulás napja és a karácsonyi szent este. Ez az idő pedig már ős idők óta a misteriumok és mesék ideje.

### VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

**(Városi közgyűlés.** Sátoraljauhely rendezett tanácsú város képviselő-testülete folyó hó 27-én délután 2 és fél óraker Székely Elek polgármester elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott a tagok csekély érdeklődése mellett. A közgyűlés egyedüli tárgya az 1903. évi legtöbb adófizetők névjegyzékének megállapítása volt. A küldöttség jelentését Pataky Miklós városi főjegyző ismertette, melynek befejeztével a legtöbb adófizetők névsorát — az 1886. évi XXII. t. c. 33-ik §-ának megfelelőleg — a következőleg állapították meg. Rendes tagok: hg. Windischgrätz Lajos, gróf Wallis Gyuláné, Juhász Jenő, dr. Haas Bernáth, Schön Sándor, dr. Reichard Salamon, Katinszky Géza, Róth Bernáth, Dókus Ernő, Haas Lipót, Zinner Henrik, Bánoczky Kálmán, Reichard Mór, Hönsch Dezső, Szentgyörgyi Vilmos, Ambrózy Nándor, Sátoraljauhelyi Népbank, Kellner József, dr. Ligety József, Hornyay Ferenczné, Kincsesy Péter, dr. Schön Vilmos, Moskovits Miksa, Korinko János, Bessenyei Gáborné, Davidovics Adolf, Zsarnay Lajos, Róth József, Lövy Adolf, Teich Szigmond, Guttman Izraelné, Szentgyörgyi Lajosné, Izr hitközség, Szunyoghy Dezső, Szánky Nándor, Rose József, Klein Mária, Izsépy István, Horváth Endre, Sátoraljauhelyi Takarékpénztár, id. Meczner Gyula, Szentgyörgyi Józsefné, Reichard Gyula, Elek Sándor, Szokolay Emil, Szücs Jenő, Friedrich Mór, Gyarmathy Béla, Bettelheim Márton, Veress Károly, Kun Frigyes, Osváth Ferencz, Teitelbaum Lipót, Smoczer Péterné, Gireth Mihályné, Gottlieb Sámuel, Némethy József, Haas Fülöp, Képes Gyula, Kádár Gyula, Görgey Gyula, Dókus Mihály, Oláh Béla és dr. Nyomarkay Ödön; pötagok: Lagerman Károly, Lepesch Jakab, Malárcsik József, Be-

rancesszóra jobb lábbal lépett a terembe, mivel Diezi babonás volt. A mama és papa helyet foglaltak a publikum sorai között, a kis lány a debutálók szobájába szennvedte át az első debut összes félelmét. A második szám a Diezi; kísérője karján kilép, roppant esetenül meghajlik, majd megkezdődik fuvolaszerű éneke. Először a lámpaláz zavarólag hatott reá, végre nem gondol senkire csak a művészetére és Diezi átszellemülve szebbnél-szebb trillákat hoz ki, — szóval fényes sikert arat. A publikum tapsol, mire Diezi meghajlik, a papa dettó megfelejtkeznek néző szerepéről és ő is pukerlizik, a mama szeméit töröli, szóval Dieziék — boldogok.

Diezi ráadásul még énekelt pár magyar dalt is és éneklése közben, amint a nézők sorai közé vetődik tekintete, látja, hogy Hornyák Laci a mellette ülő kis esitri lánynak mily erősen udvarol. Csalódva száll le a pódiumról, mint az alvajáró fogadja a gratulációkat, kis szíve meg lett karcolva. A koncert véget ért, Diezi a tömeggel kifelé tódul s mikor találkozik a kitóduló tömegben hűtelen gavallérjával: lenézően, fitymálólág pillant reá...

N. Elza.

hyna Miklós, Jelenek Ádám, Zajka István, Wessely Mór, Rose Salamon és Lefkovits Mór. — A közgyűlés jegyzőkönyve nyomban hitelesített.

**(Köztudomásul.** A vármegye alispánja a »Hivatalos Lap« mai számában tudtára adta a fősolgabiráknak és a községeknek, hogy a vármegyei központi alapokat megillető községi járandóságokat legkésőbb a jövő hó 20-ig befizetni igyekezzenek — és azután meghagyta a községeknek, hogy a vármegyei közpénztáraknak állami kezelésbe történő átadásával és átvételével leendő nagy elfoglaltságára legyenek tekintettel, illetve az 1903. jan. hó 1-től jan. hó 15-éig tartanak szünetet mindama pénzek beküldésében, amely pénzek akár a vármegyei közpénztár, akár pedig a gyámpénztár irányában maradtak befizetetlenül az 1902. év folyamából.

**(Államsegély.** Rátka község tűzkárosultjainak, főispánunk közbenjárására 200 korona államsegélyt engedélyezett a m. kir. belügyminister.

**(Pénztárvizsgálat.** A vármegye közpénztárainak november havi megvizsgálását ma fogantatosította az evégből kirendelt küldöttség az alispán elnöke mellett.

**(Versenyárgyalás.** Lapunk útján is tudatjuk, hogy a vall és közokt. kir. minister a jablonczai (Abau-Tornavár megye) rk. templom helyreállítását 1,663 K. 90 f. költséggel megengedvén, a munka végrehajtásának biztosítására a f. évi dec. hó 17-én (tizenhetedikén) d. e. 10 óraker zárt ajánlati versenyárgyalás lesz a kassai kir. áll. építészeti hivatalnál.

**(Hivatalos hirdmény.** Székely Flek polgármester a következő hirdetményt bocsátotta ki: Értesitem a város közönségét, hogy a választás alá nem eső képviselők 1903 évi névjegyzéke a mai napon tartott képviselő-testületi közgyűlésben az 1886. évi XXII. t. c. 33 §-a értelmében megállapított s a megállapítás tárgyában kelt képviselőtestületi határozat nyomban kihirdettetett. Felhívom ennél fogva mindazokat, akik a képviselőtestület határozata ellen felebbezéssel élni akarnak, hogy felebbezéseiket a törvényes határidőn belül adják be. Sátoraljauhely, 1902. évi november hó 27-én. Székely Elek polgármester.

### JEGYZETEK

#### a hétről.

Valószínűleg sokan olvasták a B. H. esütörtöki számában Mezei Ernő tárcáját, amely a hegyaljai ősznek, ennek a gyönyörű időszaknak olyan finom és hangulatos leírása,

Munkatársnőnknek itt lekötött rendes havi leveléhez csatoljuk felelős szerkesztőnkhez írott privat levelét is, melyet olvasóinkkal megismertetni a nálunk közelben lefolyt szerkesztő-változás alkalmával nem tartjuk érdektelennek:

Nagyon tisztelt szerkesztő ur! Hivatkozva megígért jóindulatára — no meg a »Zemlén«-ben aratott »sikereimre,« — ide mellékelve bátorokodom »kéziratomat« közlés miatt kezeihez juttatni.

Ismeri a havi leveleimet, melyeknek a tout prix meg kell, hogy jelenjenek. Így e hónapban sem akarnék kimaradni, ha a szerkesztőkben helycsere is történt. Az itt beküldött kéziratot nem levélalakban van megírva — de igazi »tárca stílus.« Címe: »Diezi debut-je.« A név kissé furesa, de kérem kedves szerkesztő ur meg nem változtatni. És egyáltalában ne sokat javitgasson az én »eredeti« tollamon. Mástkülönb teljeseen meghódolok szerkesztői auktortásának és igyekezni fogok olyké szót fogadni Önöknek, hogy ne tehessék ki egyhamar szerény kis szűrőmet.

Szép kritikájukért hálás köszönet! Öszinte kis munkatársuk:

Nagy Elza.

hogy bizvást iskolákban lehetne tanítani azt a nemesen egyszerű és mégis káprázatosan szép leírást, amely kitűnő földink ismert jeles tollának alkotása.

Mégsem tisztán a stílus szépsége kapott meg engem abban a tárcában, hanem a gondolat emelkedettsége, a költői lendület. Ime egy politikus, egy magyar újságíró, akinek minden idejét a politika apró-cseprő ügyének tárgyalása veszi el, s aki mégis megtudta őrizni költői kedélyét.

Pedig oly kevés a költészet a politikában.

Sőt, — ami még ennél százszor rosszabb — kevés az idealizmus is.

Nyers erők brutális mérközésének nevezte egyik kiváló államférfiunk a politikát, — nos hát ez a mérközés már annyira elfajult, hogy ideje volna gátat vetni elébe.

Es ezt pedig mi mondjuk, akik azt valljuk, amit az ország nagy többsége, és akik a tiszta liberalizmus győzelmes ügyét szolgáljuk.

Hiszen ha ez a hatalmas többség olyan fegyverekkel dolgozna, mint az ágáló kisebbség, akkor vér és tűz borítaná el az országot.

De még szerencse, hogy a higgadt emberek nyugodtan veszik azt a hűhót, amit mindenféle kicsinyes ügyből kicsihol néhány ügyes ember. Mert határozottan ügyesség kell az apró-cseprő dolgok felszívásához, mikor elénk merednek az igazi nagy gazdasági kérdések, amelyekkel azonban nincs inyükre foglalkozni a politika kis játékreendezőinek.

Nem játék a politika, urak, hanem országos érdekek intézése, — unjuk már a hűhót, a pártgyűléseket a handabandát, lássanak dologhoz, akiknek kötelességük dolgozni, de ne a nép olesó szórakoztatásán törjék a fejüket. A hecc-politika egyenlő a semmivel: nyomtalanul elvész az idők végtelenségébe.

Sokkal érdemesebb dolgokat végez mostanában a társadalom, mint a politika. Örömmel látjuk, hogy a szikra, melyet a szomszéd Tokajban pattantottak ki, lángra kapott, a Rákóczy szobor szép eszméje meg fog valósulni. Egyáltalában a Rákóczy kultusz, melynek ápolói városunkban is oly nagyon szép számmal vannak, a jövő évben fogja elérni emelkedésének igen jelentékeny pontját a kassai Rákóczy ereklye kiállításával, melyben — úgy tudjuk — Zemplén megyének több nemes családja vesz részt igen becses ereklyékkal.

Nálunk a társadalmi munka hozta létre a Kazinczy-kört, melynek derék működése már is a legnagyobb elismerést váltotta ki a közönségtől. Nagy lépés volt ennek a körnek megalapítása. Irodalmi életünk hézaga pótoltatott vele, aminthogy művészi életünk nyert szerencsés megoldást a Komjáthy társulatának itt működésével. Ma-holnap a derék társulat már majd többet működik Ujhelyben, mint Kassán és hogy mennyire megbecsüli második hazáját, Ujhelyt, bizonyítéka annak az, hogy itt adta elő először a saison drámai szenzációját a »Halálós esőnd« c. drámát. Kassa féltékenységét evvel némileg felkeltettük.

### HIREK.

#### Krónika.

— nov. 29.

Nem mondok újat, ha jelentem, Hogy térről szólnak a dalok, Ezt dallja minden jó poéta No meg a füzfa-dalnokok. Ezt dallom én is ernyedetlen Mivel poéta-vér vagyok, Nem hallgatom el ama tényt én: Hogy a Ronyva már befagyott.

S mivel fagy járja mostanában Megtörtént az a rémeset, Hogy egy újságnak egyik hira Mely izgatta a lelkeket: . . . Mivel ugy adták kézről-kézre A »Gotterhalte« dallamot,

Szegénynek nem volt jó subája, Természetes, ha megfagyott.

Pedig volt rajta prêmes bunda, Fel volt az commentálva jól, De hát szegénynek bundácskáján Megakadt egy lyuk valahol, Es az a lyuk, a' tette tönkre Így vált belőle tetszhalott; A »Gotterhalt« szenzációja Szörnyű tény, de befagyott . . .

Nem csuda ilyen módozat közt Ha a színházban sines meleg, Illetve, hogy a tél fuvalma Csap át a vigjáték felett . . . A vigjáték itt senkinek kell, A dráma pláne elhagyott, És így Komjáthy vig szozonja Leider nagyon, de befagyott!

Ujhelynek, ugy van! operett kell Operett, s ujra operett, Ez csinál csak 10 fok hidegbe 20 Celsius fok meleget . . . De már nem irom, oly hideg van Hogy szinte összeborzadok, És versem is, — a hétnek átka! — Miként a Ronyva befagyott.

Hogy krónikámban az időnek Változását nem verselem: Jele: hogy a krónikámat Már péntek délbe szedetem.

— th.

### A tél.

— nov. 24.

Az őszi hervadás után közeledik a tél. Ez idén hamarabb köszöntött be, mint máskor. Dermesztő, fagyos hidegét már napok óta érezzük és sietünk előre a meleget adó szoba négy fala közé.

De mennyien is vagyunk, akik a négy fal között nem találjuk fel a meleget. Oda bent is hidegben didergünk, fogvacogva töljük egyik napot a másik után s várjuk a téltől való megváltást, az enyhe tavaszt.

A tél a szegény emberek réme. Ezekről a szegény emberekről elmélni időszerű most télen. Nekünk Ujhelyben különösen kötelességünk, hogy szegényeink sorsáról meg ne feledkezzünk. Annyi szegényünk van, mint talán másutt — aránylagosan számítva — sehol. És ezzel a sok földhöz ragadt néppel alig-alig törődik a jobb módúak közül valaki. Nehány jótékonyágáról ismert urasszonyunk van, akik fölshölítés vagy figyelmeztetés nélkül nem csak télvíz idején gondoskodnak kötelességszerűleg szegényeik sorsán, ruhákkal látják el a ruhátlanokat és alamizsnát osztogatnak az éhezőknek.

De bármennyire is igyekeznek a szűkölködők nyomorán enyhíteni, áldásos tevékenységük nem terjedhet ki minden szegényre. Pedig mennyi család éhezik, nyomorog és fázik telén át kicsiny szobájában; mennyi család felé nem nyújtja ki adakozó kezét senki sem.

Térjünk csak be egy-egy mellék-utcába, ott elénk tárul a nyomor a maga teljes valóságában. Szegény családok apró gyermekekkel, a melyeknek testét a nyári ruha foszlányai takarják, meghuzódnak kicsi szobájukban, melynek ablakát jégpáncél vonja be és várják az alkonyatot, hogy a hideg elől szalmás ágyaikba bujjanak, ahol hárman-négyen meghuzódnak s dideregve aluszszák át a téli hideg éjszakákat. A takaró: elrongyodott ruhácskájok és a hol van, egy-egy kendő. Cipőnek nyoma sines a házban, mezitláb járnak a gyermekek, amikor jól átfáztak, ki az ablakba ül, ki pedig az ágyra húzódik, hogy félig megfagyott lábá ne érje a hideg padlót, mely legtöbb helyen maga a föld. Mikor a mindennapi kenyér után járó családapa vagy anya elhozza véres verejtékekkel megkeresett garasait, — nagy öröm van a házban. Befűtenek — meleg lesz. Felöltöztetik úgy-ahogy az egyik gyermeket és elküldik a közeli szatócshoz fáért, ahol a szatócs 1 krajcárért 3, mondó három darab vékony és rövidre vágott

fácskát szakol le a didergő gyermek kezébe, akinek az arcáról is leolvasható az az öröm, melyet benne az a tudat ébreszt, hogy odahaza nemsokára meleg lesz. A nehány fillér értékű fával megfőzik azután a krumpli-levest és a család boldog. De hányszor esik meg, hogy apa és anya reggeltől estig dolgoznak és a gyermekek egész nap el vannak egy darab száraz kenyérral.

A szegény ember nyárbán is alig képes megélni; lehet-e csodálni, hogy télen, mikor a pénz melege és ruhára is kell, kibillen az anyagi állapot egyensúlyából? És különösen nálunk Ujhelyben, ahol a drágaság miatt ma-holnap megélni sem lehet. Drága ebben a kis fészekben a lakás és amire mindennap szükségünk van: az élelem. Kassán, sőt Budapesten olcsóbb a piac, az élelem, mint Sátoraljaujhelyben. Valóban igaza volt annak a vidéki uri embernek, aki — midőn egy társaságban az ujhelyi drága piacról szó esett — azt találta mondani, hogy Ujhelyben nem szegény ember, de még nagyszagos úr sem szeretne lenni.

Ezek a mi szomorú állapotaink a tél küszöbén, — mely ez idén oly hirtelen és annyira ijesztő képpel jelent meg, — eszünkbe jutnak. Ilyenkor érezzük hiányát a jótékonyági egyesületeknek. Mert nem elégíthet ki, nem segíthet annyi szegény emberen az évek hosszú sora óta dicséretes és példás buzgalommal működő izraelita nőegyesület, a Szent-Antal perselye, a szegény gyermekeket felruházó egyesület és a népkonyha-egylet, amennyi szegénynek Ujhelyben szüksége van segítségére, — de szükséges, hogy a jótékonyág gyakorolhatása tekintetéből több jótékonyegyesület alakuljon, hogy egyrészt a fennálló jótékony egyesületek tagjai ne legyenek adakozásaikkal túlterhelve, másrészt hogy az egyesülés révén a jótékony adakozásokhoz azok is hozzájáruljanak, akik eddig — miután ilyen egyesületnek nem voltak tagjai — vagy egyáltalán nem, vagy ritkább esetben adakoztak.

A tél küszöbén ne feledkezzünk meg a szegényekről.

Jurcsó Ágoston.

— **Személyi hírek.** Balázs György ezredes, dandárparancsnok a helybeli honvédpóttartalékosok, — és Arnóthfalvy István ezredes, ezredparancsnok az itteni 3-ik zászlóalj megszámolása céljából folyó hó 27-én városunkba érkeztek.

— **Kinevezések.** Fényes Vince volt szerencsi kir. járásbíró az igazságügyminiszter a zilahi kir. törvényszékhez bíróvá nevezte ki. — A m. kir. igazságügyminiszterium Zvilinger Károly díjtalan számgyakornokot a helybeli pénzügyi számvevőséghez díjas gyakornokká nevezte ki.

— **Áthelyezések.** A m. kir. igazságügyminiszter Ostermann Ernő joggyakornokot a kassai kir. törvényszéktől a helybeli kir. törvényszékhez hasonmóságban áthelyezte. — A m. kir. pénzügyminiszter Marossy Kálmán deési kir. pénzügyi fogalmazót hasonmóságban a helybeli kir. pénzügyigazgatóságához helyezte át.

— **Tanügyi kinevezés.** A vall. és közokt. miniszter Grill János és Grillné Steiger Erzsébet lazonyi áll. el. iskolai tanító, illetve tanítónőt a felső-visóli áll. elemi iskolához áthelyezte és helyükbe a lazonyi iskolához Cseh Károly és Csehné Rohringer Irén lázárföldi tanítópárt helyezte át.

— **Esküvő.** E hó 22-én esküdték örök hűséget Dienes Rózsa, Dienes István kis-azari birtokos leánya, Botka Dezső honvéd-főhadnagy. A polgári esketést az örömszülők lakásán Nemes Sándor járási főszolgabíró végezte, szép beszéddel üdvözlőlvén az ifjú párt. Innen a nagyszámú násznép fényes kocsisorban a kis-azari r. kát. templomban gyűlt egybe, ahol az egy-

házi áldást a szebbnél-szebb és díszesebbnél-díszesebb toalett-, díszmagyar ruhák- és csillogó egyenruhákban megjelent násznéptől körülvevett ifjú párra a menyasszony fivére, Dienes Adorján róm. kath. lelkész adta, az összes jelenvoltakat megható, tartalomdús és lendületes beszédet intézve a fiatalokhoz. Az egyházi szertartás befejezte után a násznép a fényesen terített asztalhoz ült, ahol egymást érték a szebbnél-szebb pohárköszöntők; Matolai Etele alispán az ifjú párra, Dörner Károly esperes-plébános az örömszülőkre, Guillaume Árpád vezérkari százados a nászasszonyokra és a nyoszolyó lányokra, Nemes Sándor főszolgabíró a házikisasszonyra üritették poharukat. A jókedvű társaság, Lukács Károly hegedűje mellett a késő reggeli órákig maradt együtt. Nászasszonyok voltak: Fekete Albertné és Bodnár Zoltánné, nyoszolyó lányok: Dienes Marcsa, Fekete Sárika, Szemere Berta, Stépan Katinka és Dienes Évike; nászgyöngyök: Matolai Etele és Kossuth Lajos; vőfélyek: Berzeviczy Béla, Guillaume Árpád vezérkari százados, ifj. Dienes István, Zoltán és Imre honvéd-főhadnagyok. Jelen voltak még Szemere Gézáné, Szemere Gáspár és neje, dr. Novák István és neje, Werze báróné és leányai, Hoyos Mici grófnő, Bodnár Sarolta, s még számosan.

— **Halálozás.** Rosenberg Sámuel volt aranyműves a helybeli polgári és hitelegylet alapító és igazgatósági tagja és városi képviselőtestületi tag hosszas szenvedés után elhunyt. Halálát kiterjedt rokonságán kívül fia: dr. Rosenberg Bernát helybeli orvos gyászolja. Elhunytá alkalmából a polgári bank épületére és a városi kaszinóra gyászlobogót tűztek ki. — Temetése f. hó. 30-án lesz.

— **Az első hó.** Azoknak, akik ma reggel álmaikból fölébredve, az ablakon kitékintettek, váratlan meglepetésben volt részük. A földet és háztetőket vékony fehér lepel fődte: az első hó lehullott és fehérre festette az egész tájékat. A vékony takaró még most sem tűnt el teljesen s így a kemény időjárás remélni engedi, hogy ma-holnap annyi lesz a hó, hogy az utcán kocsii helyett csilingelő szán veszi át az uralmat.

— **Werner Sárika tokaji hangversenye.** Élénk emlékezetében lehet még közönségünknek az a nagyszerű hangverseny, melyet Werner Sárika itt városunkban, előkelő, distingvált műkedvelők közreműködésével rendezett. A művésznőt most első szép sikerű hangversenye után meghívták Tokajba, hogy művészi cimbalomjátékát bemutassa Tokaj város műpártoló közönségének. Werner Sárika — mint tokaji levelezőnk értesít — oly érdeklődéssel várják, hogy a hangverseny teljes sikere már is biztosítva látszik. A jótékonycélu hangverseny sikere érdekében nagy buzgóságot fejt ki dr. Engel Jakab ügyvéd, a „Tokaj és Vidéke” szerkesztője, aki a hangverseny rendezését szíves volt elvállalni. A hangversenyre szóló meghívókat most boesátották ki. Szövege így szól: Werner Sárika, a fővárosi művész-iskolát sikerrel végzett és az országos „Nemzeti Zenede” vizsgálatán jeles képzettséggel kitüntetett cimbalom-művésznő vármegyénk szülőtte, Römer Sándorné urnó, Fekete János és Weisz Jenő urak szíves közreműködésével, fele részben a tokaji szegény gyermekeket ruházató egyesület javára Tokajban, 1902. évi dec. hó 7-én, a „Fekete Sas” szálló nagytermében, zongora-, dal- és szavalati előadással egybekötött cimbalom-hangversenyt rendez. A hangverseny műsora: 1. a) Verdi: Részlet „Traviata” operából, b) Allaga: „Concert-étude” No. 3. Werner Sárika. — 2. Dalok. Zongorakíséret mellett éneklő Fekete János úr. — 3. a) Sarasate: Zigeuner-

weisen, b) Chopin: „Inpromtu.” Zongorán játsza: Römer Sándorné urnó. — 4. Magyar népdalok Werner Sárika. — 5. „A lengyelek fehér asszonya.” Szavalja: Weisz Jenő úr. — 6. a) Weber: „Felhívás keringőre” b) Allaga: Pizzicato és Glisando, verők nélkül pengetve: Werner Sárika. — 7. Dalok. Zongorakíséret mellett éneklő: Fekete János úr. — 8. Magyar népdal-egyveleg (részben a művésznő szerzeményei és átíratái) Werner Sárika. Kezdete 8 órakor. Hely-árak: ülőhely 2 kor., — állóhely 1 kor. Jegyek előre válthatók Römer Testvérek tokaji üzletében, a hangverseny napján pedig a pénztárnál. Tekintettel a jótékony célra, felülfizetések közönséggel fogadtatnak és hirteligen nyugtáztatnak. A hangversenyt esetleg tánc követi.

— **A gymnasium megnyitása.** Kovács Endre, a helybeli főgymnasium igazgatója, következő felhívást boesátotta ki: „Felhívás. Alulírott, mint a főgymnasium igazgatója a szülőknél, a szállásadóknál és a tanuló ifjúságnak tudomására hozom, hogy az alispán urnak 15,865/902. sz. a. kelt intézkedése folytán az előadások a főgymnasiumban hétfőn dec. hó 1-én megkezdődnek. Sátoraljaujhely, 1902. nov. 27. Kovács Endre főgymnasiumi igazgató.

— **Harcászati lögyakorlatok.** A nyolc hetes kiképzésre Sátoraljaujhelybe bevonult honvédpóttartalékosok folyó hó 27-én a Ritka-hegyen harcászati lögyakorlatokat tartottak. A póttartalékosok ezuttal éles golyókkal löttek a föllállított és ellenséget ábrázoló céltáblákba és emberi alakokra. Lögyakorlatukra Balázs György ezredes, dandárparancsnok is Ujhelybe érkezett és harszerű lövéseiket élénk figyelemmel kísérte. Az eredmény kielégítő volt.

— **Felolvasó-est.** A sátoraljaujhelyi reformátusoknak ismét egy fényesen sikerült felolvasó-estélyéről számolunk be olvasóink előtt. E hó 27-én, vagyis csütörtökön d. u. 5 órakor tartották a harmadik vallásos irányú összejövetelt a megszokott helyen, díszes tanácskozótermükben, ahova most is nagyszámú hallgatóság gyülekezett össze a társadalom minden osztályából. — A XXIII-ik szoltár közös eléneklése után Harsányi István s. lelkész imádkozott, majd felolvasást tartott a baptisták elnevezés alatt ismert keresztyén szektákról. Az ügyes, tartalomdús felolvasás után Szmik Margitka szavalta el György Vilmosnak „Anyai feddés” c. költeményét a tartalmat teljesen átérző, szépen sikerült előadásban. Erre a vegyes énekkar szereplése következett; azé a vegyeskaré, amelynek tagjait nem valami szövevényes alapszabály kaeskarings §-ai, hanem a nemes ügy iránt való önzetlen lelkesedés s a szépnek, jónak és igaznak szeretete egyesítik egy táborban. Ez alkalommal a szereplő tagok sorában ott láttuk Mester Istvánnét, Szmik Margitkát, Nagy Margitkát, Borezik Margitkát, Szép Ilonkát, Czigler Mariskát, dr. Piskóty Ferencet, Lábos Bélát és Tóth Alajost. A XIX-ik szoltár énekeltek el (Kapi Gyula átíratában) Szalai Béla ref. orgonista kitűnő vezetése alatt a lehető legsikerültebb előadásban. A vegyeskar, ez a műveltségi tényező, ezzel a pompásan sikerült szereplésével, amely az est fénypontját képezte, egy újabb babért szerzett, már a múlt tél folyamán koszoruba kötött babéraihoz. Ezután Kovács Erzsike szavalata következett. Vörösmarty Mihály „A szegény asszony könyve” c. költeményét szavalta el szépen, határozatosan. Az estét a szokásos gyülekezeti közös éneklés zárta be, amely

után a szép közönség egy hasznosra eltöltött est emlékeivel oszlott szét. — A legközelebbi felolvasó-est dec. hó 11-én, vagyis csütörtökön d. u. 5 órakor lesz.

— **A jég.** A hirtelen beállott fagy következtében ez idén nem lehet tartani jég-hiánytól. Amig tavaly drága pénzen lehetett jéghez jutni, most csaknem felényi áron szállítják a fuvarosok a jeget. A vendéglősök, cukrászok és mészárosok verembe már eddig annyi jeget szállítottak, hogy a jövő nyárra el vannak látva jéggel.

— **Gyógyszertár megnyitása.** A nagymihályi új gyógyszertár, mely Szöllösy Sándor tulajdonát képezi, folyó hó 26-án nyitották meg Dr. Löcherer Lőrinc vármegyei főorvos, dr. Widder Márk járási orvos és Füzesséry Tamás főszolgabíró jelenlétében.

— **Árpád-szobor Munkácson.** Az a sajnálatos tény, hogy amikor annyi kisebb egyének emelt már szobrot a nemzet és éppen a legnagyobbat mellőzte: azt, akinek e hazát kell köszönnie, — Munkács város hazafias közönségét arra indította, hogy ezt a nemzeti tartozást lerója s a honosító és honalkotó nagy Árpád emlékét érezsborral örökítse meg. Ebből a célból Munkácson megalakult az „Árpád-szobor-bizottság”, mely lelkes felhívásban arra kéri a hazafias közönséget, hogy munkáját kegyes adományaival elősegítse. Az adományok, melyek az Árpád-szobor-bizottságnak Munkácsra küldendők, a „Munkács” című helyi lapban s a fővárosi napilapokban nyugtázva lesznek. A szobor-bizottság élén Hagara Viktor dr. beregmezei főispán s Nedeczey János orsz. képvis. állanak.

— **A mezőlaborezi takarékpénztár** az e hó 23-án tartott közgyűlésen megalakult. Az igazgatóság elnöke Dr. Klein Zsigmond, alelnöke Heller Mór lett. Igazgatósági tagokul megválasztottak: Halpert Salamon, Feigenbaum Armin, Lázár Mendel, Klauzer Mihály, Schönfeld Lázár, Lehoczy István Mező-Laborezról és Schreiber Jónás, Grosz Ignác Nagy-Mihályból, végül Schvare Bernát Fekesházáról. Ügyészül Dr. Moskovics Ervin homonnai ügyvéd, pénztárnokul Ehrenfeld Dávid nagymihályi lakos lettek megválasztva. Az új pénzügyintézet 1903. január hó 1-én kezd meg működését.

— **Műkedvelők előadása Szerencsen.** A szerencsi műkedvelők az ottani dalárda közreműködésével sikerült mulatságot rendeztek folyó hó 23-án. A reggelig tartó táncmulatságot megelőzőleg hangverseny volt, melyet nagy számú közönség hallgatott végig. A tiszta jövedelmet fele részben a Sátoraljaujhelyben felállítandó Kossuth-szobor-alap javára, fele részben pedig a tanítók árvaháza javára fordítják.

— **Nagy tűz.** Mocsár község Jakosait e hó 24-én éjjel 12 órakor tüzi lárma riasztotta fel. Három-négy ház égett egyszerre s bár az egész falu talpon volt, a mentési munkálatok nem igen sikerültek. Leégett 12 ház, több gazdasági épület és nagyobb mennyiségű takarmány. A tűz keletkezésének oka eddig nem volt megállapítható.

— **Iskolaavatás.** A b.-szerdahelyi gör. katolikusoknak f. hó 21-én Szent-Mihály napján kettős ünnepük volt: a templom védszentjének tiszteletére a bucsú s a gróf Andrássy Dénes bőkezű adományából ujjonnan épített iskola és kántor-tanítói lak ünnepélyes megáldása. A templomi szertartás után a buzdó lívek nagy sokasága a zöld ga-

November 15-én kezdődik a  
**nagy karácsonyi**  
**OCCASIO-VÁSÁR.**

**Mélyen leszállított árak.**

Többek között:

Pongé és liberty, sima és mintázott, tiszta selyem mtrje 70 krtól kezdve.  
Taffetas és louisine, csikos és kockás, tiszta selyem mtrje 80 krtól kezdve.  
Mosóbársony mtrje 50 krtól kezdve.

Minták vidékre készséggel küldetnek.

**Szenásy, Hoffmann és Tsa**  
**SELYEMÁRUHÁZA**

Budapest, IV. ker., Bécsi-utca 4. sz.

lyakkal és nemzetiszínű zászlókkal izléselesen földszített iskolaterembe vount, ahol a helybeli lelkész, *Damjanovich Agoston*, *Simsa Tivadar* kolbásai és *Harajda János* zempleni lelkészek közreműködésével az iskolát megáldotta, s hatásos beszéd kíséretében adta át rendeltetésének, különösen kiemelve azt, hogy amint eddig, úgy ezután is a vallásosság és magyar hazafiság lesznek azok az eszmék, melyeket a tanításban követni fognak. Majd *Pribus István*, a hitközség törekvő tanítója fejezte ki a hitközség köszönetét a közszeretben álló és népszerű lelkésznek, *Damjanovich Agostonnak*, ki fáradhatatlanul s mondhatni önzetlenül buzgólkodott az iskola fölépítése körül. Ezután az iskola növendékei „Három színű zászló lobog”, „Isten áld meg a magyart” s más hazafias dalokat igen ügyes összetanulással adtak elő. Valóban fölemelő volt látni a boldogságot s az arcokon kiülő örömet egy a szülők, mint gyermekeiknél. Az ünnepség a nemes *gf. Andrassy Dénes* éltetésével nyert befejezést. — Utána a lelkész vendégszerető házában ebéd volt. Az építkezés költsége legnagyobb részt *gróf Andrassy Dénes* 5400 kor.-nyi adományából s a hívek áldozatkészségéből került ki. Mindkét épület igen csinos s a szemléltetőben kellemes benyomást kelt. Az iskola növendékeinek száma meghaladja a 70-et, jóllehet a községben még 2 osztálylyal bíró állami elemi iskola is van. Különben mindkét épület mesterét, *Leskó János* perbenyiki fiatal vállalkozót dicséri.

— **Hangverseny és táncvigalom.** A nagymihályi izraelita nőegylet folyó évi december hó 10-én hangversenyyel egybekötött táncmulatságot rendez, melyen *Fedák Sári* színművész, akadályoztatása esetén *Szoyer Ilona* budapesti művész is szerepelni fog.

— **Játék a fegyverrel.** A töltött fegyverrel való könnyelmű bánásmód sok szerencsétlenségnek volt már okozója. Ilyen eset történt a minap is *Legyenén. Szmetya Mihály*, sesavnyiki származású kocsis, *Neuman József* munkaadójának fát fuvarozott a kolbási erdőből. Hazamenőben betért egy kupica pálinkára, amiből a kelleténél többet vett be társaival egyetemben. Mire a fával haza ért, az elfogyasztott ital hatásától ingerelve, betért a vele pítvaron át lakó *Matyi* nevű gulyáshoz, ahol a falu legényei közül többet, köztük *Boldizsár Menyhért* bíró szolgáját is ott találta. A legények éppen egy pisztoly vizsgálatával voltak elfoglalva, melyet a szolgál szakszerűen nem talált tökéletesnek. *Szmetya* előbb kifogásolta a pisztolylyal való játékot, aztán, hogy maga is meggyőződjék minőségéről, magához vette a pisztolyt és az udvaron elsütötte, de a pisztoly esütőtörköt mondott. A próba után nyugodtan tért a szobába, ahol a szolgál átvette a hiányosnak talált pisztolyt s *Szmetya*at kihívta az udvarra s felszólította, hogy tartsa ki a kezét, hadd löjje keresztül. *Szmetya* bizva a kipróbált pisztolyban, kinyújtotta kezét, mire a szolgál kezében nagyot durrant a pisztoly. A másik pillanatban *Szmetya* átlőtt kézzel futott a gulyás lakásába. A durranásra a legények elrohantak. A sérült kocsist, kinek neje és három gyermeke van, ápolás végett a helybeli kórházba szállították, a szolgál ellen pedig megindították a büntető eljárást.

— **Tűz Szerencsen.** Folyó hó 24-én éjjel *Szerencs* lakosságát rémes tűzkiáltások zavarták föl álmából. Éjjel 12 óra tájban kigyuladt *Berki* zenész háza és mielőtt a helyszínre érkezett tűzoltók a tüzet lokalizálhatták volna, teljesen leégett. A tüzesetek az utóbbi időben igen gyakoriak Szerencsen, amiből a folytonos izgatottságban élő lakosság azt következteti, hogy a legutóbbi tüzeset is gyújtogatás következménye.

— **Névváltozás.** *Bukszbaum Dávid* sátoraljuhelyi lakos vezeték-

nevét belügyminiszteri engedéllyel *Barnára* magyarosította.

— **A gyermekbetegségek keletkezésének meggátolhatása** abban rejlik, hogy a gyermek oly edzett és erős ellentálló képességet kifejtő szervezettel bírjon, mely a baj esiráját fejlődni nem engedi. Különféle ezt célzó gyógyszerkészítmények vannak forgalomban, de általánosan tudott dolog, hogy egyetlen szer létezik, mely a hozzá fűzött várakozásnak minden tekintetben megfelel; s e szer a csukamájolaj. A gyermekek a közönséges csukamájolaj bevitelétől undorodnak s ezért nagyon házagpótló a *Zoltán-féle* csukamájolaj, melynek sem ize, sem kellemetlen szaga nincs s gyermekek, valamint felnőttek szívesen veszik be. Tápereje nagy és könnyen emészthető. Úvegje 2 korona a gyógytárakban.

— **Leleplezett szélhámos.** Szerencsen e hó 23-án megtartott műkedvelői előadáson a műsor megkezdése után egy furesa és gyanus ruházatu hadnagy lépett a terembe. Ruházata gyalogost akart mutatni, kardja azonban lovassági volt. A mi tartalékos katonáink közül akadt egy pár, kik a furesa ruházat oka felől kérdést intéztek hozzá. A fiatal ember *tartalékos testőr-hadnagynak* jelentette ki magát. Már magában ez a kijelentése is gyanússá tette őt. Másnap elutazása alkalmával a vasuton kedvezményes katonai vasuti jegyet váltatott magának, ahol a szolgálatot tevő vasuti tisztviselőnek szintén feltűnt különös ruházata miatt, miért is a főkalauzzal igazolásra szólította fel. De mert nem tudta magát igazolni, — állandó felügyelet alatt volt *Sárospatakig*, hol sikerült annyit megtudni, hogy a feltűnési vizsketegben szenvedő fiatal ember jogtalanul használja a katonatiszti egyenruhát, sőt hogy emiatt már nem egyszer volt neki kellemetlensége pl. *Nyiregyháza*n is a katonatisztekkel. A panaszos följelentés megtörtént ellene úgy a polgári, mint a katonai hatóságnál. Sőt a vasut meg is bírságolta a jogtalan utazási kedvezmény élvezéséért. A fiatal ember: *I. L.* ur és *I-ső* éves joghallgató *Sárospatakon*.

— **Egy leány azonnal felvétetik a „Zemplén” nyomdájában.**

— **A német és francia nyelvet** alaposan tanítja egy helybeli tanító. — Bővebbet a kiadóhivatalban.

— **Kiadó a Kazinczy-utca**n egy butorozott udvari szoba. Bővebbet a kiadóhivatalban.

## SZINHAZ.

\*\* Az „Egér” reprize nem vonzott telt házat. Pedig *Pailleron* e nagyhatalú vígjátékának minden része csupa erő, csupa poezis. *Moisand Márthának*, a „kis egér”-nek szerelme *Simiers Max* iránt, s végre e két lény egyesülése — a közvetlenségében bájos darab alapja. Tele van gyönyörű részletekkel, s két szív megnyilatkozásának romantikájával. S végül, hogy a darab ne legyen teljesen romantikus izű, mely sokak előtt émelygőssé tenné, van benne egy nagyon parányi, egy nagyon kevés pikáns íz is. Szép ez a darab és hat a szívre, s ha hozzáteszem, hogy egy gyermek-leánynak kolostorbéli álmái teljesülnek és jutnak benne a megvalósuláshoz, azt hiszem, elmondtam róla minden dolgot, mely a darabot nem ismerők előtt is rokonszenvenessé fogja tenni e darab tiszta, aetheri miliójét s a tiszta szíveknek a világi húságoktól ment költészetét. *Berlányi Vanda* játszotta meg *Moisand Mártha* szerepét azzal a rokonszenves, bájos alakítással, amely őt nagyobb, önállóbb szerepekben oly vonzóvá teszi, ha tért kap tehetsége érvényesüléséhez. Felvonásközben úgy, mint a felvonások végén is sokszor kapott tapsokat. — *Simiers Maxot Odry Árpád* adta, kiről minden szerepben csak jót lehet írni. — *Tóth Ilonka Clotilde* szerepé-

ben, — *Groó Valéria Hermine* és *Takács Mariska Pepa* szerepében igyekeztek egymást felülmúlni.

\*\* „Kölsönkért feleség.” Végtele-nül naiv ez a darab. Jó adag jó akarat kell hozzá, hogy természetesnek minősítsük a darab nonsenseit. Szellemeit is mintha kölesön kérte volna a szerző. Hogy a darab mégis hatott, az kizárólag a *Vágó* érdeme. S mikor neki ezért elismeréssel adózunk, újra ismételjük, hogy természetes közvetlensége és kifejlődött színészi rutinja minden szerepben biztosítja neki a közönség osztatlan elismerését. A darab összevágó(?) előadásáról nem beszélek. Kétségtelen, hogy rosszat kellene róla mondanom. Egyben arra kérjük *Vágót*, ne alákitson olyan nagyon jól, hisz színészeink ez esetben mindig elfogják nevetni a szerepeiket és a darabot.

\*\* **Színi jelentés.** *Füredi Miksa* 20 tagból álló színtársulatával Szerencsen tizenkét előadásra hirdetett előadásainak műsorát f. hó 29-én megkezdte.

## IRODALOM.

### Álmaimban...

Álmaimban minden éjjel  
Mért ölelek szenvedéllyel,  
S miként egy izzó tűzfolyam  
Miért forr úgy vérem s agyam?

És hogy ha rajtam felede  
Kábítón szép tekinteted,  
Mért érzem, hogy minden vérszen  
Fényes győzedelmem lézen?

Hogy lerontok minden gátat  
Ami csak utamba állhat,  
Még rágalom és irigység  
Sem gátol, hogy az enyém légy.

\*

Álmaimban minden éjjel  
Mért csókolak annyi kéjjel,  
S mért nem unom meg soha se'  
Ajkad mézét színi egyre?

Ha érzem kebled lánghevit,  
Mely oly édes tüzzel hevit,  
És mámorba fül a lelkem,  
Miért üdvösség ez nekem?

Mért feledem, hogy úgy élek,  
Mint egy szegény árva lélek,  
Hogy nekem nincs boldogságom,  
Hogy ez mind csak tűnő álom.

iksz.

— **Az „Adalékok Zemplén vármegye Történetéhez”** c. havi folyóiratunknak 1902. évi, egyszersmind a VIII. évfolyamnak novemberi füzeté a következő tartalommal jelent meg: 1. Mátyás király levele Zemplénhez 1467-ből. Fordította: *Matolai Etele*. — 2. Zemplén vármegye történeti földrajza. (XLIX.) közl. *Irta: Dongó Gy. Géza*. — 3. Zemplén vármegye politikai és helyrajzi ösmertetése. (80. folyt.) Latinból: *Matolai Etele*. — 4. Történeti jegyzetek Zemplén vármegyéről. (80. folyt.) Latinból: *Dongó Gy. Géza*. — 5. Zemplén a „Corpus Juris”-ban. (I.) *Irta: Dongó Gy. Géza*. — 6. Szir-may András naplója. (73. folyt.) Közli: *Karsa Ferenc*. — 7. Bodrog-Keresztur város régi törvényei. (7. folyt. és vége.) Közli: *Becske Bálint*. — 8. O-Liszka Diáriumából. (IV.) Közli: *Dongó Gy. Géza*. Levelesláda: — 9. *Zsigmond király* 1412. évi nyílt levele. Közli: *Dongó Gy. Géza*. — 10. *Deregnyei Daróczy Ferenc* végrendelete. (6. folyt. és vége.) Közli: *Péter Mihály*. — 11. A ref. egyházlátogatások jegyzőkönyveiből. (V.) Közli: *Dongó Gy. Géza*. — 12. *Rákóczi-féle* adománylevelekből. (XXX.) Közli: *Karsa Ferenc*. — 13. **Irodalom.** A sárospataki vár. (*Divald Kornél* könyve.) *Irta: Petrásevič Géza*. — 14. **Tárca.** *Andrassy*, a jeruzsálemi zarándok. *Irta: Fesztőry József*. — 15. A szerkesztő póstája. — A havonkint 2-iven megjelenő „Adalékok” előfizetése egész évre (12 füzetre) csak 6 K. — *Melegen ajánljuk minden-*

kinek, akit vármegyénk viszontagságos története érdekel; főképp pedig ajánljuk a vármegyebeli községek figyelmébe, mivelhogy ebben az évfolyamunkban is folytatódik a községeknek külön-külön történeti és helyrajzi ösmertetése. — Az előző évfolyamokhoz díszes könyvtáblákkal még szolgálhatunk. — Ezeknek az ára 1 kor. 80 fillér, póstai küldéssel: 1 kor. 90 fillér. — A jövő havi, vagyis decemberi füzet az évfolyam név- és tárgymutatóját, az előfizetők névsorát, ugyszintén az évfolyam kútfojt képező, forrásmunkák sorozatát fogja hozni.

— **Az „Adalékok” decemberi száma kevés késedelemmel, 15-én fog megjelenni.**

— **Borászati Lapok** zsebnaptára az 1903-ik évre. Ezen minden gyakorló szőlősgazdának nélkülözhetlen kézi könyv most jelent meg, még pedig igen bő tartalommal; ismerteti ugyanis mindazon törvényeket, rendeleteket, melyek a szőlők és borra vonatkoznak, mindazon állami intézeteket, közgazgatási és társadalmi szervezeteket, melyek a szőlészet és borászat ügyét szolgálják, azokat a kedvezményeket, előnyöket, miket a szőlősgazdák igénybe venni jogosultak, a bortermelés országos és világ-statisztikáját. Részletesen ismerteti a naptár az összes szőlőmunkákat a nyitástól a fedésig, a szőlő állati ellenségeit, gombabetegségeit, elemi csapásait és az azok elleni védekezést; ugyszintén megtanítja a gazdákat a modern borkezelés minden munkálatára, a borbetegségek gyógyítására, pálinka, őrmos, pezsgő, ecet stb. készítésre. Csatolva van a naptárhoz egy jegyzéknapló, a szőlőben, a pincében előforduló összes események, kiadások, bevételek stb. feljegyzésére. Végre mellékelve van egy kis füzet, irón és táska. — Az igen csinos kivitelű zsebnaptár ára díjmentes küldéssel, tartós és díszes vászonkötésben 3 K. 20 f. — Kapható a Borászati Lapok kiadóhivatalában Budapest, Üllői-ut 25. sz.

— **A „Vasárnapi Újság”** november 16-iki száma 21 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „*Salamon Ferenc* szobrának leleplezése” (képpel és Ballagi Aladár ünnepi beszédével.) — „Az elbeszélés elmélete.” *Eletkép. Irta: Mikszáth Kálmán*. — „Képek a Dunajecz folyó vidékéről” (képekkel *Izabella főhercegnő* amateur-fölvételei után.) — „*Tomori Pal* legendája.” *Költemény. Vértessy Jenőtől*. — *Regénytár: Pufók Jankó*, mint bálvány, *Elbeszélés* (képekkel.) — *Pis-csevics* tábornok vándorlásai és kalandjai. közli: *Huszár Imre* (képekkel.) — „A játékszíget” *Ij. Wlassics Gyulától*. — „A sárospataki vár” (képekkel) *Várdai Bélától*. — „*Táviró* vonal az az egész föld körül” (képekkel) *Cholnoky Jenőtől*. — „*Bíró Lajos* Uj-Guineáról” (képekkel.) — „A *Valentiny* kiállítás” (képekkel.) — „*Bla*ha *Lujza* a nemzeti színházban” (képekkel.) — **Irodalom és művészet.** *Közüintézetek és Egyletek, Sakjáték, Képtalány, Egyveleg* stb. rovatok. A „*Vasárnapi Újság*” előfizetési ára negyedévre négy korona, *Politikai Ujdonságok*-kal és *Világkrónika*-val együtt hat korona. *Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában* (Budapest, IV., ker. Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „*Képes Néplap*” legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

## TANÜGY.

— **Munka, tanító és társadalom.**

*Irta: Berecz Ottó.*

*Miglécz, — nov. 28.*

„Könyör után indul a sokaság, magányos hasznokat vadász; azt, ami az egészét érdekli, nemzeti erőt fejt, gyümölcsei csak a jövőben érnek meg: gyűlöli.”

*Kölcsény.*

Mily nemes és tisztult szinben tűnik fel az emberi életpálya, midőn a mindennapiságnak érdekhajhászó köréből kiemelkedve, hazafias, nem-

zetboldogító célok után törekszik. Már pedig hazafias célok végrehajtásához bő alkalmat szolgáltat hazánk jelenlegi helyzete, mely a nemzet elgyengülésére is vezethetne azon rendnek kevésbé hazafias, lanyha közremunkálása mellett, melynek kezébe bizonyos tekintetben a nemzet jövője van letéve.

Nemes eszméknek föltalálói, terjesztői nagy számmal vannak, de kitartó, áldozatra kész munkásokban van hiány, kik a nemzeti jólét emelésére szolgáló eszközökkel dolgoznának.

Évszázadokon át küzdöttünk a létért, míg végre eljött hozzánk a béke anyaga. Rohamosan fejlődik a nemzet; most azonban külső elemek helyett belső terhek nyomják. Az államfentartás nyomásztólág nehezedik a közönségre, a népre, mely aztán hol elégedetlenkedik, hol kivándorol, vagy az erkölcsi romlás felé hajlik. Ez utóbbi esetben ugy cselekszik a nép, mint a sülyedő hajón maradt matrózok, kik látván elkerülhetetlen veszélyt, féktelen tobzódásnak adják magukat s így várják a biztos megsemmisülést. A nemzet tehát, mely óriási küzdelemmel ugyan, de mégis mindannyiszor lerázta magáról boldogulásának akadályát szolgáló bilincset, most egy olyan ellenség által van megtámadva, egyedüli abban, hogy őt legyőzhesse és ez önmaga.

Ezen állapot azonban nem fog bekövetkezni, ha Magyarország „Új hódítói,” a néptanítók állanak síkra, mert meg van a magyar népnek az a jó faji tulajdonsága, hogy tapintattal, szeretettel könnyen vezethető.

Ily felhívásokra azonban panaszhang hallik a tanítóság köréből is, újabb megterheléseket emlegetnek: „mások érdekeit szolgálják azok, kik maguk is mostoha anyagi viszonyokkal küzdenek” — mondják némelyek.

De nem csak a tanítói kar: jelenleg az állam életműködésében szolgáló legtöbb közeg törekszik az eddiginél nagyobb fizetés, díjazás után. A kormányának azonban, hogy a nemzet kulturális haladását biztosítsa legyen, ezer és ezer irányu, óriási befektetéseket kell eszközölnie; így bírva csak biztosítani más államokkal való versenyképességét, így majdnem képtelen újabb terhek viselésére. Midőn ilyeneket mégis elvállal, csaknem isteni csodával határos bölcsességgel kell körültekintenie, hogy az államháztartás egyensúlya meg ne rendüljön.

Itt van az alkalom, hogy a néptanítóság az ő hivatásának fontos mivoltát mégjobban bizonyíthassa. Valamint a nemzetek életében láthatjuk, hogy nagy idők viszontagságai születték a nagy eszméket, nagy tetteket, ugy jólétben nagyobb szellemi rázkódattatás nélkül élhet a tanítóság; de a sors csapásaiból erednek a magasabb érzelmeik, küzdelemben emelkednek ki a lánglelkek, mint a vihar-madár a tenger csapdosó hullámai közül.

Tömörülünk azért még nagyobb munkára, mert csak együttes munka ad jelleget, eredményt, mely nélkül észrevétlenül fogunk tévelyegni, mint parányi csöpp a víztömegben.

A munka célja legyen: a Hon népének elégedetté, boldoggá tétele. Amely országnak népe megelégedett, ott bátran lehet nézni az idegen népek szemébe. A nemzet zömét, fenntartó erejét a nép képviseli, tehát a népet azon cél elérése szerint kell nevelni, hogy jeles faji tulajdonságait munkájában nagyobb sikerrel érvényesíthesse. Erkölcsi nevelés által hibáitól szabadítottassék meg a nép. Hazafias szellemű nevelés a haza földjének megbecsülésére vezessen.

Mindezek végrehajtásához mi ad erőt? Az igaz honszerelmem. Apáink küzdelmei megannyi szent emléket képeznek: hathatós lelkesítő eszközök arra, hogy a mindennapi érdekek fölé emelkedjünk s a nemzetet nagyra neveljük.

Igaz, a néptanító helyzete nehéz s aki közülök a fenti célnak szenteli

életét, úgy tűnik föl, mint lelkes apostól, ki a „sivatag jelenben csak a virágzó nemzeti jövőt szemléli.” Voltak más téren is, kik pályájukat soha el nem hidegülő melegséggel futották meg jó s balszerencse közt. Találón mondja Jókai a hasonló nehéz sorsot ért költőkre: „Az ihletett költő nem kérdezi, hallgatják-e? Zeng a börtön falainak, mint Balassa, zeng a pusztának, mint Petőfi; zeng kigúnyolónak, mint Csokonay.”

A társadalom azonban később neki is meghozta a kellő méltányolást; ugyszintén látva társadalmunk a néptanítók nemzetboldogító művét, kerülhetetlenül megfogja hozni az illő, megérdemelt jutalmat, már a közel jövőben.

## KÖZGAZDASÁG.

### A nagybirtokok fölosztása.

Sátoraljanjhely, 1902. nov. 28.

(A) A nagybirtokoknak a paraszt földmivelők között való fölosztása kezd divattá fajulni. Ahol erről szó esik, mindenütt, de különösen a sajtó nagy részében elismerő hangon nyilatkoznak; a parcellázást föltétlenül üdvösnek és hasznosnak tekintik. A közvélemény azután mindezt készpénznek veszi és korántsem hajlandó elhinni, ha egyesek bizonyítani igyekeznek, hogy sok esetben éppen az ellenkezője áll.

A nagybirtokok fölosztását általában véve mi is hasznosnak és áldást hozónak tartjuk a szegény, földmivelő népre nézve.

De amidőn a parcellázás hasznos voltát elismerjük, nem térhetünk ki az elől az igazság elől sem, hogy a földosztás nem vezet mindig a paraszt földmivelő boldogulására, sőt gyakran esik meg, hogy az eredmény nem egyéb pusztulásnál. A föld után áhító paraszt, akinek van néhány megtakarított garasa, de nem annyi, hogy abból földet bérelhessen, érthető érdeklődéssel és a meggazdagodás utáni vágy teljes reményével, sokszor erején túl megyen a „földosztás”-ba, a parcellázásba.

Mikor már benne van, küzd, törekszik, éjt nappalá téve húzza az igát, hogy a neki juttatott földből annyit produkálhasson, amennyi egy évi megélhetéséhez föltétlenül szükséges.

Aki ezt közülök elérte, meg lehet elégedve a parcellázott birtokkal. Aki azonban ilyen eredményt nem képes felmutatni, arra nézve a parcellázás nem áldás, hanem veszedelem. És — sajnos — számtalan ehhez hasonló eset adja magát elő, különösen ott, ahol a fölosztott nagybirtok mellett, hogy nem prima föld, még elég borsos áru is.

És ilyen nagybirtok sok van. Sok nagybirtok parcellázásánál nem csupán arra fektetik a fősúlyt, hogy a szegény, földhöz ragadt paraszt nép sorsán segítve legyen, hanem a főök az, hogy a parcellázás révén nagy árat remélnek elérhetni.

Szegény paraszt gazda azután csak elkinlódik addig-ameddig kevés hasznót hajtó földjével, végül tönkre megy, mert a csekély haszon mellett nem képes a terheket fedezni.

Ilyen eseteknek nem volna szabad előfordulnia, mert ez köny-

nyen eljut a parasztság füléhez s így nem lehet csodálni, ha egy nagybirtok parcellázásától idegenkedik a nép, vagy legalább is félve megy a dologba.

Elismerjük viszont azt is, hogy a parcellázás sok esetben üdvös és a kívánt eredménnyel jár; hogy azzal a nagybirtok tulajdonosa és azok a parasztok, akik között a birtok fölosztatott, meg lehetnek elégedve. Ennek így kellene történnie minden egyes esetben. Olesőbb áron juttatni a birtok-részeket a parasztok kezébe és az eladásnál mindig tekintettel lenni egy fontos körülményre, a föld minőségére.

Akkor lesz csak igazi áldás a föld népeire a nagybirtokok fölosztása.

\* Magyarország gazdasági helyzete. A kereskedelmi miniszter Magyarország és a kapesolt részek 20 kamarájának jelentéseit most adta ki. Az általános gazdasági helyzetről a bevezetés előadja, hogy a kereskedelmi és iparkamarák 1901. évi jelentéseikben gazdasági helyzetünknek gyászos képét rajzolják. Az elmúlt rossz évekre még rosszabb év következett, a régi bajokat újak tetézték. Valamennyi jelentés sötét színben látja a világot, egyikből tompa kétségbeesés, másikból elhaló segélykiáltás hangja hallatszik. S ha ezeket a jelentéseket való értékükre redukáljuk, akkor sem tagadhatjuk el, hogy bizony nagyon rosszul állunk. Az összes tényezők, amelyek valamely ország gazdasági életére jelentőséggel bírnak, károsan visszafelé fordultak. Az elmúlt év aratása rosszabb volt az előző évek aratásainál; az öt gyenge esztendőből esetleg még fennmaradt értő tartalék is kimerült. Ehhez járul, hogy a korábbi idők válság-szerű jelenségei nemcsak tovább is fennállottak, hanem még nagyobb mérvet öltöttek és a mesterséges eszközök csak csekély mértékben voltak képesek azokat enyhíteni. Ezek a válságok pedig nem elszigetelten léptek föl, hanem általános elterjedést nyertek és előidéztek kereskedelmi mérlegünk passzivitását. A kereskedelem és ipar elvesztette önbizalmát. Épen az ilyen válságos időben, amikor a fogyasztóképeség tetemesen megcsappant, érezteti kettősen hatását az túlnyomó külföldi verseny, mely minden erejével azon van, hogy készleteit elhelyezze. Nemesak az újonnan keletkezett iparvállalatok száma mondható minimálisnak, hanem régi iparvállalatok tönkreváltása folytán az abszolút szám is csökkent.

\* Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása) Vöröshere. Minél közelebb érünk azon időponthoz, midőn a gazdák megkezdik majd vöröshere-mag-szükségüket fedezését és minél jobban bontakozik ki a heremagüzet, annál inkább győződhetik meg mindenki arról, hogy kezdettől fogva már helyesen itéltük meg a vöröshere üzlet állását. Mindazok, kik azt remélték, hogy Oroszország termése csökkenteni fogja a hazai vöröshere-mag árat, nagyon csalatkoztak, mert ma már nyilvánvaló, hogy Oroszországnak oly csekély termése volt, miszerint kivitelre nincs áruja. Német és Csehország sem ajánl vöröshere-magot, dacára, hogy a nagy hidegek következtében már majdnem befejezték a cséplést, míg Franciaország már elhelyezte összes kivitelre szánt áruját. Az említett tényeket mérlegelve, nem hisszük, hogy tévednénk, ha azt állítjuk, miszerint a vöröshere-mag ára ismét emelkedni fog. Lucerna. A múlt hét óta ismét csökkentek az árak, minek okát főleg abban találjuk, hogy az ideai termés sok kapszulus arankát tartalmaz és Olaszország is hanyatló irányzatról értesít. — Bük-

cimet alig keresnek. Jegyzések nyers-áruért 50 kilogrammonként. Budapesten: Vöröshere 62 — 74, Lucerna 56 — 58, Muharmag 8 — 9, Baltacim 14 — 15.

NYILT TÉR. \*)

**ARNHEIM S. J.**

esász. és kir. udvari szállító

**pénzszekrény és tresorgyár**

**Budapest.**

Ajánlja:

**tüzes és betörésmentes pénzszekrényeit.**

Gyár: Külső Soroksári-ut 92.

Raktár: V. Erzsébet-tér 1.

**Mária-czelli Gyomor-cseppek**

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általános ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, blűz lehelet, fellütség, savanyu, felbőffőség, hasmenés, gyomorégés, felesleges, nyálkaválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejtájsánál, a menyhíven ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, gúliszták, májbajok és hamorrhoidáknál.

Említett bajoknál a **Máriaczelli gyomor-cseppek** évek óta kitűnően bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis tüveg ára használati utatással együtt 40 kr., nagy tüveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerháza **Budapest**, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék meglekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

A **Máriaczelli gyomor-cseppek** valódián kaphatók.

\*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

### A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

Ilma. Tokaj. Igaztalan a szemrehányása. Mi azt üzentük, hogy álnév alatt iri dolgozattal csak akkor foglalkozhatunk, ha szerzője legalább a szerkesztőséggel tudatja a nevét. Beláthatja, hogy e kívánság jogosult. A kiket emlit, így Vera: is incognitóban akarnak maradni egyelőre a közönség előtt, de előtünk mégis felfedték a nevüket. A dolgozat egyébként átjavitva jöhetne, természetesen csak abban az esetben, ha felfedi előtünk incognitóját.

R. Gyné. Bpest. A küldötteket megkaptuk. Egyiket majd karácsonyi számunkba közöljük le, a másik előbb jön. Munkásságát igen köszönjük.

H. J. Helyben. A ki nem szedett részt, — ön előtt is érthető okokból — mellőznünk kellett.

K. L., R. S., W. G., Helyben. — G. D. Szolnok. — P. F., P. I., D. E., P. M., K. Z., Bpest. — W. Szerencs. — W. M., Ungvár. — N. P., Gálszécs. — H. G., R. S., Homonna. — G. U., D. B., S. M., Debrecen. — F. O., G. L., Tokaj. — M. Z., K. L., Temesvár. — K. A., K. M., W. I., K. I., Kassa. — Szives gratulációkért hála köszönet.

Kiadó tulajdonos: **Ehler Gyula**

Első zemplén-megyei honi butor-esarnok  
S.-a.-Ujhelyben.

## Bútorokat

vásárolni szándékozó n. é. közönséget van szerencsém meghívni a „Vörös ökör“ épületében a földszinten és az emeleten nyolcz teremben kényelmesen berendezett

## BUTORRAKTÁRAIM

szives megtekintésére, hol is hazai gyártmányu barok, ó-német és egyéb másnemű stilszerű bútorok a legkényesebb izlésnek is teljesen megfelelőleg, csinos és izlésteljés kivitelben kaphatók.

Egyben van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy bevásárlásaimból haza érkeve, a nagyon előnyösen tett vásárlásaim és a tulhalmazott árukészletem miatt raktáron lévő mindennemű bútorokat tetemesen **leszállított olcsó árban** adom. Miért is kérem b. látogatásukat s ígérem, hogy a n. é. közönség bizalmát mint eddig úgy ezután is igyekezni fogok kiérdemelhetni.

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

## Hirdetmény.

Alulírott közhírré teszem, hogy vb. Teich Ignác és fia czég csődtömegéhez tartozó, s a csődletár 1-900, 902, 903, 905-908, 9101-939, 941-995, 997-1021, 1028-1033, 1035-1039, 1041-1049, 1051-1076, 1078-1080, 1082-1088, 1090-1122, 1124, 1125, 1127-1136, 1138, 1139, 1141-1148, 1150-1157, 1159-1168, 1170, 1172-1181, 1182-1190, 1192, 1194-1197, 1199-1210, 1212-1214, 1216-1222, 1224-1232, 1234-1245, 1247-1254, 1256, 1258, 1259, 1261, 1263-1270, 1272, 1274, 1276, 1277, 1279, 1280, 1282, 1284, 1286, 1287, 1289, 1292-1294, 1297, 1298, 1300, 1301, 1304, 1308, 1309, 1312, 1314-1318, 1320, 1324, 1326-1328, 1330, 1333-1336, 1341, 1345, 1346, 1349, 1350, 1353, 1355-1357, 1360, 1361, 1364, 1365, 1367, 1370-1375, 1376-1377, 1379, 1380, 1382, 1386, 1387, 1390-1394, 1400, 1402, 1403, 1404, 1408-1411, 1413, 1415-1418, 1421-1426, 1428-1430, 1432-1437, 1441-1444, 1446-1451, 1453, 1454, 1456-1458, 1460, 1462-1467, 1469-1476, 1481, 1482-1485, 1487, 1492-1493, 1495, 1496, 1498-1500, 1502, 1503, 1505-1506, 1510, 1511, 1514-1515, 1526, 1530, 1532, 1534, 1537, 1539, 1540, 1541, 1545, 1550, 1551, 1554, 1557-1560, 1562, 1565-1567, 1569, 1571-1574, 1576-1578, 1580-1582, 1584, 1586, 1587, 1589, 1591, 1593, 1594, 1596, 1600, 1601, 1603-1605, 1607, 1609, 1612, 1615, 1622, 1628, 1629, 1633, 1639, 1643, 1646, 1651, 1655, 1648, 1659, 1685. tételei alatt összeirt könyvköveteléseket egészben, valamint a csődletár 1606, 1632. és 1677. tétel alatti könyvköveteléseknek 145 koronában, 31 koronában és 20 koronában fennállóknak mutakozó hátrálékos részeit a sátoraljaúj helyi kir. Törvényszék, mint csődbírószág 13768/202. csőd számu és a s.-a.-uj helyi kir. Járásbírószág 1902. V. II. 482/3. számu végzése alapján f. évi december hó 19-ik napján délelőtt 9 órakor irodámban (Széchenyi-tér 496 sz. alatt) bírósági végrehajtó köz-

benjöttével nyilvános árverésen azon naliképzénpfízetés mellett a legtöbb bet ígérőnek el fogom adni.

Sem én, sem a csődtömeg, sem a követelések valóságára, fenállása, behajthatósága, sem bármely más tekintetben szavatosságot nem vállal.

A csődletár úgy nálam, mint a csődbírószágnál megtekinthető.

A csődtömeg képviselőjében fentartom jogomat ahhoz, hogy a fenti követelésekből az árverés napjáig netán még befolyó összegeket a csődtömeg javára felvegyem úgy, hogy a vevő csak azon követelésekhez fog igényt tarthatani, melyek az árverést megelőzőleg nálam kifizetve nem lettek.

A netán történendő fizetéseket az árverés megkezdése előtt az árverelmi számdékozők tudomására fogom hozni. Sátoralja-Ujhely, 1902. nov. hó 17.

Dr. Tátray Dezső,

ügyvéd, mint vb. Teich Ignác és Fia czég csődtömeg gondnoka.

## Dr. Lengiel F.-féle Nyirfa-balzsam.



Már maga az a nedv, mely a nyirfa törzséből, ha abba furást eszközölünk, kifolyik, emberemlékezet óta mint a legkitünőbb szépitőszert ismeretes; ha azonban ezt a nedvet a feltaláló előírása szerint kémiai uton balzsammá készítjük,

akkor lesz csak kitünő hatása. — Ha az arcot vagy más bőrhelyet ezzel este bekenjük, a bőrről már másnap reggel majdnem észrevehetetlen pikkelyek válnak le, miáltal a bőr vakító fehér és finom lesz.

Ez a balzsam elsimítja az arcon képződő ráncokat és himlőhelyeket és annak fiatalos arszint ad; a bőrne fehérséget, finomságot és üdőséget kölcsönöz, a leg-  
rövidebb idő alatt eltávolítja a szeplőket, bőrfoltokat, anyajegyeket, az orr vörösségét, bőr-akákat és mindenféle bőrtisztatlanságot. Egy korsó ára használati utasítással együtt 1 frt 50 kr.

Dr. Lengiel-féle Benzoe-szappan

a legenyhébb és leghasznosabb szappan a bőr részére, különlegesen preparálva darabonként 60 kr. — Kapható minden nagyobb gyógyszerertárban. Forráktár Budapest: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerertárban, Király-utca 12 szám.

## Faarverési hirdetmény.

A zétényi volt urbéres birtokosság a 26968/I. 3/b. 902. sz. magas ministeri rendeletben nyert engedély folytán f. évi december hó 16-án d. e. 10 órakor Zétényben a bíró házánál megtartandó zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött szóbeli árverés útján eladja 56-98 kat. hold területen álló 5788-581 m<sup>2</sup>-t tevő tölgy fatömegét, a melyből 4848-987 m<sup>3</sup> haszonfára, 1939-594 m<sup>3</sup> pedig tűzifára alkalmas.

Becsértéke 67785 korona 81 fillér; a letendő bánatpénz ezen összeg 10 %-a.

A bánatpénzzel felszerelt ajánlatok folyó évi december hó 16-ik napjának d. e. 10 órájáig nyujtandók be az urbéres birtokosság elnökéhez annál is inkább, mert elkésett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el. Becsáron alóli ajánlatok is beadhatók.

Az árverési és kihasználási feltételek megtekinthetők a s.-a.-uj helyi m. kir. járásí erdőgondnok-ságnál s Zétényben az urbéres birtokosság elnökénél.

Urbéres elnökség.

## A zemplén-szinnai uradalom

elfogad

telelésre szarvasmarhát.

Megkeresésre fölvisogítással szogál az uradalmi intézőszög.

## SZŐLŐOLTVÁNYOK

szokvány minőségben és európai nemes gyökeres és sima vesszők mélyen leszállított arakon Oltványok ezre 90-100 frt. Mindenik a legkiválóbb bor- és esemegefajokból, fajtisztán, teljes jótállással. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felel, úgy az oda- és visszashállítási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetem. — Így mindenki ebbeli szükségletét az én költségemen házához szállítva tekintheti meg.

## ÉLŐKERITÉS.

Gleditschia csemeték és magvak. Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövény-növény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át, úgy hogy a bekerített részek teljesen kulcsesal zárhatók. Minden rendetéshez rajzokkal ellátott útletési és kezelési utasítás mellékeltek. Bővebb tájékozás végett szines fénynyomatú diszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki címét egy levelezőlapon tudatja, mely nincsen az a ház vagy család ahol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

**Diócsemeték.** Kétéves, óriási jóvedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyészítése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt. Cím: »Ermelléki Első Szőlőoltvány-Telep, Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

## Egy leány

azonnal felvétetik

a „zemplén“ könyvnyom-  
dájában.

5673/902. Tk. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmecci kir. járásbírószág, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Szücs Ferencz és társa végrehajtást szenvedő elleni 87 kor. 13 fillér tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a sauhelyi kir. törvényszék, a kir.-helmecci kir. járásbírószág területén levő a kir.-helmecci 84. sz. tkvben A. I. 2-10. sorsz. alatt fekvő a 514, 758, 834, 898, 1226, 1401, 1539, (1645-1646), (1796-1798.) hr. sz. a. felvett ingatlanokból a B. 12. 13. sorszámkok alatt Szücs Ferencz és Szücs István nevében álló 1/2-öd rész birtokjuttalékra s az ahhoz tartozó erdő s legelő juttalékra 761 koronában;

az ugyanezen tkvben + 2209. hr. sz. alatt irt ingatlanból B. 12. 13. sorsz. a. végrehajtást szenvedők nevében álló 1/2 juttalékra 196 kor.-ban az árverést íj. Szücs János javára bekebelezett szolgalmi jog fentartásával ezennel megállapított kiküáltási árban elrendelte és hogy a fentebb jelzett ingatlan az 1902. évi december hó 11-ik napjának d. e. 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküáltási áron alól is elfog adatni.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlan kiküáltási árának 10 százalékát készpénzben vagy másfélfényi értékű óvadékképes értékpapirokban a kiküáltott kezéhez bánatpénzzel letenni, vagy az 1881. LX. törvényczikk 170 ik §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt elhelyezéséről kállított szabályszerű elismervényt a kiküáltottnek átadni.

Kelt Kir.-Helmeccen, a kir. járásbírószág, mint telekkönyvi hatóságnál 1902. évi október hó 2-án.

Bodnár, kir. jbró.

## Legjobb a SEBTAPASZ.

dr. Fort-féle

Még eddig semmiféle tapasz nem érte el ennek a jó hatását!

**Forti László eredeti gyártmány** Rendkívüli gyógy- és fájdalomcsillapító hatása mindennemű sebeknél, égéseknél, daganatoknál stb. Azonnal csillapítja a fájdalmat, osztatja a daganatot és rögtön gyógyítja a sebeket, a nélkül, hogy vágni kellene. A női emlőgyulladásnál biztos eredményt alkalmaztatik. Ára 2 kor., kisebb 1 kor. és a legkisebb 70 fill. Kapható a gyárban Forti László Budapest, II. ker., Iskola-utca 24. szám és a forráktárban Budapestben: Török József gyógytárban, Király-u. 12., valamint Budapestben minden és a vidéken a nevezetesebb



Forti László

gyógytárakban. Az eredeti dr. Forti-féle sebtapasz külső csomagolásán, mely F. L. betűvel van lepecsételve, az itt is látható védjegyet, sajtókezi aláírása; a Budapesti kereskedelmi és iparkamara 6080/1899. sz. végzésével megerősítette.

A számtalan értéktelen és ártalmas utánzatok arra indítottak, miszerint az utánzó ellen a törvényes lépéseket megtegyem. A ki egy olyan tapaszt beküld, a mely fönti aláírással és védjeggyel ellátva nincs, jutalomban részesül, mert a tapaszhamisítókat folytonosan törvényileg üldözöm.

# Már a jövő héten kedden megjelen



»ZEMPLEN«

## NAPTÁRA

AZ

### 1903-ik évre.

HUSZADIK ÉVFOLYAM.

Ára 80 fillér




**Restitutionsfluid**

Cs és szab. mesóvíz lovak részére.

1 üveg ára 2 korona 80 fillér. — 40 év óta az udvari istállóokban, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van nagyobb munkánál el- és uteróistóái, fizamoknál, inak merevségénél s. b., az idomlásnál kiváló munkára képesíti a lovakat. Csak a fenn védjeggyel valódi. Kapható Austr. — Magyarországon valamennyi gyógyszerárúban és gyógyszerkereskedésben. Főraktár: Kwizda Farnsz János kerületi gyógyszerész, Kormenbourg, Bécs mellett. Cs. és kir. osztr. magyar, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító.

A Richter-féle

### LINIMENTUM CAPS. COMP.

**Horgony-Pain-Expeller**

egy régi kipróbált háziszert, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsöléssel alkalmaztatik köszvénynél, csúsznál és megbűtöcskél.

**Intés.** Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cizéjegyessel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárúban kapható. Főraktár: Török József, gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa,  
\* csász. és kir. udvari szállító. \*  
Rudolstadt.



### Szaktekintélyek által kttünőnek elismerve

a Polányi-féle szag- és íz nélküli kítűnő csukamaj olaj és az abból készült vaj.

Iz és használhatóság tekintetében páratlan. Az olaj 2 kor., a vaj 1 kor. Kapható nálam: kítűnő sódar pác 1 sertéshez utasítással 1 kor. 45 fill. Jeruzsálemi tönjén lelkész urak részére 1 kiló 4 korona.

**Polányi Dezső,**  
gyógyszerész Homonnán.

Raktáron van Saujhely és vidéke részére:  
**Kádár Gyula** gyógyszerész urnál Saujhelyben.

Saujhely város polgármesterétől.  
15643/902. I. sz.

## Hirdetmény.

Saujhely r. tanácsu város tulajdonát képező a Bibérez felé vezető utvonallal melletti fekvő 5 magyar hold területű teljesen betelepített szőlő lak és

borház nyilvános árverésen szóbeli és zárt írásbeli ajánlat útján eladatik.

Az árverés megtartásául 1902. évi december hó 7-ik napjának d. e. 10 óráját a városháza közgyűlési termébe ezennel kítűzöm és a venni szándékozókot értesitem, hogy joguk van az árverés napjának d. e. 9 óráig az iktatóba benyújtott zárt írásbeli

ajánlatot is beadni, mely a szóbeli árverés után fog felbontatni.

Az árverelni szándékozók az árverés előtt 1000 korona bánatpénzt kötelesek készpénzben vagy megfelelő értékpapirban letenni.

Saujhelyt, 1902. évi nov. 23-án.

**Székely Elek,**  
polgármester.

Saujhely város polgármesterétől  
13876/902. I. sz.

## Árlejtési hirdetmény.

Saujhely r. t. város belterületén létező peczegődrök, csatornák tisztításának és a gypmesteri teendők el látásának vállalat utjánai biztosítására pályázatot nyitok.

Az ezen vállalat elnyeréséért pályázók részéről az írásbeli zárt ajánlatok f. évi december hó 15. napjának délelőtti 12 óráig a városi iktatói hivatalnál adandók be s azokhoz óvadékképpen 600 korona vagy ezen összegnek megfelelő óvadékképes papir teendő le.

Az ajánlatban bejelentendő: mily árban lesz hajlandó ajánlatot tevő a magánosok peczegődreit tartalmát hektoliterenként tisztítani s hogy ajánlattevő a további árlejtési feltételeket, melyek a város számvevőjénél a hivatalos órák alatt megtekinthetők — ismeri.

Később beérkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.  
Saujhely, 1902. évi okt. 13-án.

**Székely Elek,**  
polgármester.

### Szives tudomásul!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy

Rainer főherczeg  
őfensége Izdebniki  
likör gyára.

és  
Dr Zdun János és tsa  
Raba Wyznia likör-  
gyára.

Lengyel pálinka különlegességeiből Satoralja-Ujhely részére kizárólagos raktárt nyertem.

Tisztelettel kérem a valódi és eredeti lengyel pálinka beszerzésénél üzletem szives figyelembe méltatni.  
Pontos és figyelmes kiszolgálát üzleti elvem.

**Malártsik György Utóda**

fűszer-, bor-, csemege-, ásványviz- és magkereskedése  
**Satoralja-Ujhely.**

**Rainer főherczeg**  
likör különlegességei.

Jarzebiak.  
Jarzebinka.  
Koniferinka.  
Creme Jarzewowy.

**Dr. Zdun**  
likör különlegességei.

Gorzka Zdrowotna  
Zitnyówka.  
Ratafia.  
Kminkówka.  
Kontuszówka.

## Bor-eladás.

1889. évi saját termésű valódi hegyaljai  
**szamorodni és asszú-bort**

üvegenként is eladok.

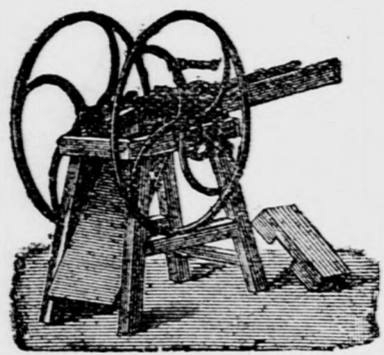
Szamorodni 3 K. 20 f. Asszú 6 K. Finomabb asszú 10 K.  
literenkint.

könyvkereskedő **LÖVY ADOLF S.-A.-Ujhely.**

## Fleischer és Társa

gépgyára és vasöntödéje Kassán, vám-utca 11. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legujabb tapasztalatok szemeltartásával, czélszerűen és gondosan gyártott jóhírnevű gépeit, nevezetesen:



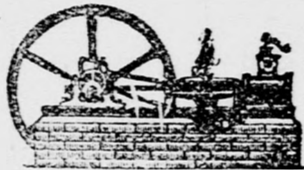
**Szecsavágókat** kézi vagy járgányhajtásra.

**Répvágókat és tengeri morzsolókat.**

**Olajgyár berendezéseket.**

**Örlő- és daráló malmokat. Progress-tisztító gépeket, lisztosztályozó hengereket.**

Továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat. Szeszgyár berendezéseket m. p. Henze-fűzők, kavaró készülékek, maláta és burgonya zuzókat stb.



Gépgyárunkban gyártmányainknak jelentékeny készletét tartjuk állandóan raktáron.

Gazdasági gépeink képes, valamint öntödénknak gyártmányai **árjegyzékét** kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

### ÉRTESETÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását avagy bérbevitelét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetítem

Jóhírnevű vendéglőmben kitűnő asztali bor 34 krtól 40 krig, — továbbá valódi hegyaljai szamorodni 1 frt, 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó,  
S.-A.-Ujhely Korona r.

## Eladó

Sárospatakon a „Rózsás“-tanyán levő 60 hold szántóföld, lakóház s gazdasági épületekkel.

Sárospatak, 1902. évi november 12-én.

Özv. Ulics Andrásné.

## Eladó ház.

A „Heckén“ Egry Elekné tulajdonát képező lakház, mely áll: négy szoba, konyha, kamara és egy nagy borospincéből; továbbá istálló és kocsiszinből, valamint házlyeknek alkalmas nagyobb kertből, szabad kézből **jutányos áron eladó**, esetleg bérbe adó.

A Kazinczy-utcán egy szép utczaí butorozott **szoba** azonnal kiadó. — Bővebb felvilágosítással szolgál **Csapó Lajos** Sátoralja-Ujhely.

## Haszonbérleti hirdetemény.

Zemplénmegye Erdő-Horváti község határában a szőlőmáj nevű tagbirtok kellő gazdasági épületekkel haszonbérbe kiadandó.

Bővebb értesítéssel szívesen szolgál Tolcsván

**TIMA JÓZSEF,**  
urad. számtartó.

## Gyógy- és csemege szőlő

5 klgr. nagyszemű édes 3 k. 50 f.  
5 „ csemege körte . 3 k. — f.  
5 „ Ananas Dinye . 3 k. — f.  
bérmentve utánvét mellett.

100 klgr. görög dinye . 24 k. — f.  
a helybeli állomáshoz szállítva.

Nagyobb vételnél külön ajánlatot teszek

**Sárkány József,**  
Gyöngyösön.

## Dr. HALÁSZ HENRIK

v. egyetemi tanársegéd

**Orr-, Gége-, Fül-**  
és

**FOGORVOS**

**MISKOLCZON**

Lutheránus Egyház bérháza.

### HIRDETMEY.

Ó. cs. és apostoli királyi Felségének legfelső elhatározása folytán ezennel megindittatik

## a XXIII. magyar királyi államsorsjáték

rendezése. Az ezen sorsjáték után remélhető tiszta jövedelem következő közhasznú és jótékony czélokra fog fordítani 11 (tizenny) egyenlő részben: 1. a vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái segélyezésére szánt alap, 2. a kezdivásárhelyi és vidéki Rudolf-kórház, 3. a Magyar Gazdasszonyok országos egyesülete, 4. a Magyar Országos központi Fröbel-nőegylet, 5. a budapesti Mária Dorottya-egyesület, 6. a budapesti első gyermekmenhely-egyesület, 7. a horvát Mensa Academica, 8. a Stefánia pesti gyermek-kórház egylet, 9. az országos díjok-egylet, 10. a budapesti poliklinikai egyesület, 11. a budapesti Mária congregatio.

Ezen sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereségei az alább következő játékterv szerint **365,000 koronara rúgnak**, és pedig:

1 főnyerem.	150,000 kor.	2 nyeresemény á 5,000 kor.	50 nyeresemény á 100 kor.
1 „	50,000 „	5 „ „ 2,000 „	100 „ „ 50 „
1 „	20,000 „	10 „ „ 1,000 „	1000 „ „ 20 „
1 „	10,000 „	20 „ „ 500 „	6500 „ „ 10 „

Az összes nyeresemények készpénzben fizetettnek ki.

A huzás visszavonhatatlanul 1902. évi december hó 30-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 4 koronával van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók: a m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Cséppel-rakpart, Vámpalota), továbbá: valamennyi posta-, adó-, vám- és sönivatalnál, vasúti állomásokon s a legtöbb dohány-tözsében és váltóüzletben.

Budapesten, 1902. évi július hó 1-én.

A m. kir. lottójövedéki igazgatóság.

## GRÜNBERGER MÓR

ÉS TSA

Órás. és ékszerész

== Sátoralja-Ujhely, fő-utca 678. ==  
(a „Vadász-kürt“ szállodával szemben.)

Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű arany-, ezüst ékszerekben, svájci órákban, u. m.: fali-, inga-, gömbölyű konyhai-, ébresztő-, álló- és zsebórákban a legolcsóbb áron és a legjobb minőségben 3 évi jótállás mellett, esetleg előnyös részletfizetésekre is.

Elvállal minden szakmába vágó javításokat szintén 3 évi jótállás mellett csekély munkadíj ellenében.

**Gyors, pontos és legszolidabb kiszolgálás!**

**Vidéki megrendelések a lehető legpontosabban és leglelküismeretesebben eszközöltetnek, ép úgy javítások is.**

A javítandó kisebb tárgyak vidékről kis dobozba téve ajánlott levélben küldendők be. Inga órák vagy nagyobb tárgyak javítása czéljából levélbeli meghívásra egyik közegemet készséggel fogom kiküldeni.